

Temeljem članka 58. Statuta Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine, broj 21/25) izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa donosi

SMJERNICE HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA ZA ZAŠTITU DJECE

Uvod i svrha

Hrvatski Crveni križ i društva Hrvatskog Crvenog križa (dalje u tekstu: HCK) na području Republike Hrvatske provode programe i aktivnosti koji su namijenjeni djeci ili u kojima sudjeluju djeca, pri čemu posebnu pažnju posvećuju zaštiti i promicanju dobrobiti djece, sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta te međunarodnim standardima zaštite djece.

HCK je u svojem djelovanju vođen načelom solidarnosti, načelima međunarodnog humanitarnog prava i temeljnim načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca. Radi ostvarivanja osnovnih ciljeva, a prepoznajući odgovornost HCK pri provođenju aktivnosti i programa u kojima sudjeluju djeca, Smjernicama Hrvatskog Crvenog križa za zaštitu djece (dalje u tekstu: Smjernice) osigurat će se primjenjiv alat za osiguranje sigurnog i poticajnog okruženja za djecu pri kreiranju, implementaciji i provedbi programa i aktivnosti HCK.

U svrhu primjene Smjernica, djetetom se smatra svaka osoba do navršениh 18 godina, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom mišljenju, seksualnoj orijentaciji, nacionalnom, etničkom ili društvenom podrijetlu, kulturnoj pripadnosti, migracijskom statusu, prethodnoj osuđivanosti, teškoćama u razvoju, invaliditetu, rođenju, socioekonomskom ili drugom statusu djeteta, njegovih roditelja ili skrbnika te neovisno o bilo kojem drugom razlikovnom kriteriju.

Smjernice se primjenjuju na radnike, volontere i članove te treće osobe s kojima HCK ostvaruje bilo koji vid suradnje kao primjerice s izvođačima, dobavljačima i partnerima (dalje u tekstu: vanjski suradnici).

Smjernice opisuju svrhu i temeljna načela, oblike povrede prava djece, pravila neprihvatljivog i/ili zabranjenog ponašanja u radu s djecom i prema djeci, mjere za zaštitu djece, provedbu zaštitnih mjera, obveze radnika i volontera, suradnju s vanjskim suradnicima i nadležnim tijelima te praćenje i evaluaciju provedbe Smjernica.

Cilj ovih Smjernica je definiranje jasnih mjera i postupaka kojima se osigurava zaštita djece od bilo kakve vrste nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja ili zanemarivanja zbog njihove ovisnosti o drugima i neravnopravnog položaja u odnosu na odrasle te ostvarivanje prava djeteta pri provođenju postupaka, aktivnosti i programa HCK, a kako bi se usmjerilo sve punoljetne dionike na poduzimanje svih preporučenih mjera i postupaka u radu s djecom.

Temeljna načela Smjernica

HCK se obvezuje poštivati i štiti prava svakog djeteta u skladu s nacionalnim i međunarodnim dokumentima i zakonodavnim okvirom.

U svim aktivnostima koje provodi HCK mora se osigurati da su interesi djeteta na prvom mjestu, uz poštivanje njihovih prava, te se voditi temeljnim načelima zaštite djece iz ovih Smjernica.

1. NULTA TOLERANCIJA PREMA NASILJU, ZLOSTAVLJANJU, ISKORIŠTAVANJU I ZANEMARIVANJU DJECE

Sva djeca imaju pravo na život, razvoj i zaštitu od svih oblika nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja. HCK ne tolerira niti jedan oblik nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja djece, a u slučaju povrede ovog načela HCK će poduzeti mjere iz kojih, ovisno o slučaju, mogu proizaći kaznene, građanske i/ili disciplinske sankcije, kao što su primjerice privremeno udaljenje radnika, raskid ugovora, isključenje člana, podnošenje kaznene prijave.

HCK neće svjesno angažirati osobe koje predstavljaju rizik za sigurnost i dobrobit djece te će obavljati provjere osoba koje sudjeluju u aktivnostima rada s djecom kako bi se minimizirao rizik od nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja povezanih s programima i aktivnostima HCK. Svi sudionici u programima, bilo radnici, volonteri, članovi ili vanjski suradnici, moraju biti svjesni svoje odgovornosti u sprječavanju nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja djece te ih se potiče na pridržavanje Smjernica.

2. NAJBOLJI INTERES DJETETA

U svim aktivnostima u koje su uključena djeca, prioritet se daje najboljem interesu djeteta. HCK osigurava da su sve aktivnosti namijenjene djeci dostupne svoj djeci, bez diskriminacije. Posebna pažnja posvećuje se djeci iz ranjivih i marginaliziranih skupina, radi pružanja dodatne podrške i ravnopravnog sudjelovanja.

3. SUDJELOVANJE DJECE U PROCESIMA ODLUČIVANJA

HCK teži uključivanju djece u odluke koje se odnose na njih. Djecu je potrebno na primjeren način informirati, pružiti im priliku da aktivno sudjeluju, izraze vlastito mišljenje te uvažiti njihovo mišljenje, u skladu s dobi i zrelosti djeteta, a u odnosu na planiranje i provođenje aktivnosti koje se na njih odnose.

4. PROCJENA I UPRAVLJANJE RIZIKOM

Kako bi identificirao, smanjio i upravljao rizicima kojima djeca mogu biti izložena, HCK poduzima sve razumne mjere, procjenjuje rizik, razvija potrebne alate, implementira mjere, pruža tehničku podršku te prati učinkovitosti programa, sve s ciljem osiguravanja okruženja u kojem su djeca zaštićena i sigurna.

5. ZAJEDNIČKA ODGOVORNOST ZA ZAŠTITU DJECE

U sklopu provedbe aktivnosti HCK, svi radnici, volonteri, članovi i vanjski suradnici koji sudjeluju u aktivnosti odgovorni su za učinkovitu zaštitu i sigurnost djece.

Odgovornost se sastoji u prepoznavanju i reagiranju na situacije u kojima su djeca izložena riziku od povrede prava djece, kao i prijavljivanju sumnje na ugrožavanje prava djece.

Očekuje se da svi sudionici, uključujući vanjske suradnike, aktivno surađuju i pridržavaju se Smjernica, kako bi se osiguralo sigurno okruženje za najmlađe korisnike.

6. PRAVEDNO I TRANSPARENTNO POSTUPANJE

Po zaprimanju svih navoda o postupanju protivno Smjernicama unutar HCK, isti će biti razmotreni kako bi se utvrdilo postoji li osnova za daljnje postupanje.

Ukoliko postoji osnovana sumnja u povredu prava djeteta, HCK će poduzeti odgovarajuće postupke u skladu sa zakonom, a što će biti regulirano i Protokolom o postupanju u slučaju povrede prava djeteta.

Tijekom cijelog postupanja, naglasak mora biti na zaštiti interesa djece, pri čemu se primjenjuju načelo povjerljivosti, sigurnosti, nediskriminacije i poštivanja prava djeteta. HCK od svih radnika, volontera, članova i vanjskih suradnika očekuje da se pridržavaju ovih načela te da, ako sumnjaju na postojanje povrede prava djeteta (nasilje, zlostavljanje, iskorištavanje ili zanemarivanje djece), isto odmah prijave osobi za zaštitu djece HCK, odnosno HCK i/ili nadležnim tijelima.

Nepoštivanje ovog načela može rezultirati raskidom ugovora ili suradnje, odnosno drugom sankcijom.

Oblici povrede prava djece

U skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta i temeljnim humanitarnim načelima, HCK prepoznaje i zabranjuje svaki oblik povrede prava djece.

Povrede prava djeteta obuhvaćaju nasilje prema djetetu (fizičko, psihičko, seksualno i drugo), iskorištavanje (trgovanje djecom), diskriminaciju (nejednako postupanje), zanemarivanje (nedostatak osnovnih životnih uvjeta, nebriga, nedozvoljavanje pristupa obrazovanju ili zdravstvenoj zaštiti), uskraćivanje prava i sloboda (zabrana izražavanja mišljenja, prisilna asimilacija ili segregacija, nepoštivanje prava na privatnost), oduzimanje slobode i ograničavanje kretanja, neodgovarajuće institucionalne uvjete i drugo.

U okviru Smjernica nabrajaju se određeni oblici povrede prava i ugrožavanja sigurnosti i dostojanstva djece, kako bi se osigurala jasna prepoznatljivost i pravovremena reakcija radnika, volontera, članova i vanjskih suradnika u aktivnostima i programima HCK, na svaku prijetnju sigurnosti, dobrobiti i razvoju djeteta.

Nabrojane povrede obuhvaćaju širok spektar radnji koje mogu imati ozbiljne posljedice za fizičko, psihičko, emocionalno i socijalno zdravlje djeteta te je nužna pravovremena reakcija.

Nasilje uključuje svaki oblik tjelesnog ili psihičkog nasilja, povreda ili zlouporaba, zanemarivanja ili zapuštenosti, zlostavljanja ili iskorištavanja, uključujući spolno zlostavljanje i uznemiravanje.

Zlostavljanje djeteta odnosi se na radnje koje imaju stvaran ili potencijalno negativan učinak na sigurnost, dobrobit, dostojanstvo i razvoj djeteta. Takvo ponašanje događa se unutar odnosa povjerenja, odgovornosti i/ili moći te može biti, ali nije ograničeno na:

- emocionalno ili psihičko zlostavljanje koje uključuje ponašanja koja štete emocionalnom zdravlju djeteta, kao što su ograničavanje kretanja, ismijavanje, prijetnje, zastrašivanje, diskriminacija ili odbacivanje; takvi postupci mogu ozbiljno narušiti emocionalni i socijalni razvoj djeteta, stvarajući dugoročne psihološke posljedice;
- tjelesno zlostavljanje podrazumijeva uporabu fizičke sile nad djetetom koja dovodi ili može dovesti do fizičke ozljede ili patnje; to uključuje udaranje, fizičko kažnjavanje i svaku radnju koja narušava fizičko zdravlje djeteta;
- seksualno zlostavljanje podrazumijeva aktivnosti poticanja ili uključivanja djeteta u aktivnosti seksualne naravi ili s njime izjednačene spolne radnje koje ono ne može razumjeti niti na njih dati informirani pristanak, ili koje su neprikladne s obzirom na njegov razvoj, odnosno svaki pokušaj ili vršenje seksualnog ili s njime izjednačenog kontakta, prisiljavanja ili poticanja djeteta da sudjeluje u seksualnim aktivnostima svojim tijelom ili na tijelu druge osobe; navedene radnje predstavljaju kaznena djela, a uključuju i radnje na štetu djeteta poput sudjelovanja u pornografiji, spolne zlouporabe, zadovoljenja spolnih potreba ili pohote te drugim seksualnim iskorištavanjima.

Iskorištavanje djece odnosi se na situacije u kojima osoba u poziciji moći ili povjerenja iskorištava djecu za osobnu korist, zadovoljstvo ili profit. Takva iskorištavanja mogu uključivati, ali nisu ograničena na:

- ekonomsko iskorištavanje, uključujući trgovinu djecom i dječji rad koji se može smatrati oblikom modernog ropstva ili prisilnog rada, kao i aktivnosti koje dovode djecu u situacije opasne po njihovu sigurnost i zdravlje;

- štetan ili opasan rad, uključujući bilo koji posao koji zbog svoje prirode ili zahtjeva može ugroziti fizičko, mentalno, moralno ili socijalno zdravlje i razvoj djeteta; ovaj oblik iskorištavanja uključuje i sudjelovanje djece u ilegalnim aktivnostima, poput trgovine drogom ili sudjelovanja u oružanim sukobima;
- seksualno iskorištavanje, koje uključuje dječju prostituciju, trgovinu djecom u svrhu seksualnog zlostavljanja, dječju pornografiju i svako drugo iskorištavanje djeteta u svrhu ostvarenja spolnog zadovoljstva, uključujući digitalne oblike manipulacije i zavođenja (grooming).

Zanemarivanje je oblik zlostavljanja koji se odnosi na nesposobnost ili nevoljnost skrbnika da osigura osnovne potrebe djeteta, poput hrane, odjeće, medicinske skrbi, obrazovanja ili emocionalne podrške. Zanemarivanje može biti rezultat neznanja, nemara ili namjerne radnje te se događa kada:

- skrbnik ima sredstva, mogućnosti i znanja da zadovolji potrebe djeteta, ali to svjesno ili nesvjesno ne čini;
- skrbnik nema potrebna sredstva, ali ne poduzima potrebne korake kako bi osigurao pomoć i zaštitu djeteta.

Ovakva postupanja mogu ozbiljno ugroziti zdravlje i razvoj djeteta te zahtijevaju hitnu intervenciju nadležnih tijela.

Oblici povrede prava djece koji su navedeni u Smjernicama temelje se na odredbama Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta. Konvencija naglašava sveobuhvatnu zaštitu djece od nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja te određuje odgovornosti država i društava u osiguranju prava djeteta na sigurno, zdravo i dostojanstveno odrastanje.

Važno je napomenuti da to nisu jedini oblici povrede prava djece s kojima se ona mogu susresti. Povrede prava djece mogu se manifestirati na različite načine, ovisno o specifičnim okolnostima, društvenim uvjetima i kulturnom kontekstu u kojem djeca odrastaju pa se tako mogu pojaviti digitalno nasilje i nasilje putem interneta, vršnjačko nasilje, rodno uvjetovano nasilje, nasilje u obitelji i drugi oblici.

Neprihvatljivo i/ili zabranjeno ponašanje u radu s djecom i/ili prema djeci

Smjernice definiraju neprihvatljiva i/ili zabranjena ponašanja prema djeci u okviru aktivnosti i programa HCK. Svi radnici, volonteri, članovi i vanjski suradnici dužni su poštivati ova pravila kako bi osigurali zaštitu djece i promicali njihovu dobrobit.

Neprihvatljivo ili zabranjeno ponašanje je:

- provođenje aktivnosti ili programa s djecom bez izričitog dopuštenja zakonskog zastupnika odnosno skrbnika, ili nadležnih tijela kada je riječ o djeci bez pratnje, djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi ili u drugim zakonom predviđenim slučajevima;
- boravak nasamo s djecom na osamljenom mjestu ili mjestu gdje druge osobe ne mogu vidjeti djecu;
- pozivanje djece u osobni dom, osim ako su u neposrednoj opasnosti od ozljede ili fizičke prijetnje; u tom slučaju osoblje mora odmah obavijestiti svog nadređenog o takvoj potrebi;
- spavanje u istoj sobi ili krevetu s djetetom, osim ako je to neophodno i uz prethodno dobiveno odobrenje nadređenih i roditelja odnosno skrbnika djeteta;
- seksualna aktivnost s djetetom strogo je zabranjena, bez obzira na lokalne zakone ili običaje; pogrešno vjerovanje o dobi djeteta nije opravdanje;
- sklapanje braka ili ulazak u neformalnu zajednicu s djetetom;
- zabranjeno je sudjelovati u bilo kakvim ceremonijama ili običajima koji uključuju genitalno sakaćenje, testiranje nevinosti ili bilo kakvo drugo fizičko ozljeđivanje djece;
- fizičko kažnjavanje ili udaranje djece nije dopušteno ni pod kojim okolnostima;
- psihičko zlostavljanje u vidu ponižavanja, sramoćenja, omalovažavanja ili degradacije djece također je strogo zabranjeno;
- diskriminacija djeteta na temelju rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, seksualne orijentacije, nacionalnog, etničkog ili društvenog podrijetla, kulturne pripadnosti, migracijskog statusa, prethodne osuđivanosti, teškoća u razvoju, invaliditeta, rođenja, socioekonomskog ili drugog statusa djeteta, njegovih roditelja ili skrbnika te bilo kojem drugom razlikovnom kriteriju;
- korištenje jezika ili ponašanja prema djeci, osobno ili putem informacijsko-komunikacijskih tehnologija (internet, mobitel i drugo), koje bi se moglo smatrati neprimjerenim, uznemirujućim, uvredljivim, izrabljivačkim, seksualno provokativnim, ponižavajućim, diskriminirajućim ili kulturološki neprimjerenim;
- razvijanje odnosa s djecom koji bi se mogli smatrati nasilnim, uvredljivim, iskorištavajućim ili neprikladnim;
- zapošljavanje djece za rad koji je opasan, izrabljivački ili koji ne ispunjava lokalne i međunarodne zakone o dječjem radu;
- davanje alkohola, duhanskih proizvoda i/ili opojnih sredstava djetetu strogo je zabranjeno;
- korištenje računala, mobitela, kamere ili društvene mreže na način koji bi mogao naštetiti djetetu, uključujući pristupanje dječjoj pornografiji ili sadržaju koji iskorištava djecu;
- ostavljanje djece same u prostoriji ili na događaju, posebice u slučajevima kad su djeca ili njihov skrbnik izrazili zabrinutost zbog potencijalne opasnosti od radnika, volontera, članova ili vanjskih suradnika;

- ne poduzimanje razumnih radnja kako bi se djeci koja prijave nasilje, zlostavljanje, iskorištavanje ili zanemarivanje osigurala odgovarajuća podrška i upućivanje na nadležne službe.

Navedena ponašanja navode se kao primjeri i ne pokrivaju sva zabranjena i/ili neprihvatljiva ponašanja.

Mjere zaštite djece

U svrhu zaštite djece, moguće je provođenje sljedećih mjera u HCK:

1. PODIZANJE SVIJEŠTI

Mjera se postiže informiranjem, educiranjem i senzibiliziranjem radnika, volontera, članova i vanjskih suradnika o pravima djece, oblicima nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja ili zanemarivanja djeteta, o načinu prepoznavanja povrede prava djeteta te važnosti i načinu pravodobnog postupanja u svrhu zaštite svakog djeteta.

Edukacija i obuka omogućit će da radnici, volonteri, članovi i vanjski suradnici budu svjesni rizika povrede prava djece, mogućih posljedica po djecu, kao i svojih odgovornosti te pravilnih postupaka u slučaju sumnje ili prijave ugroženosti dobrobiti djeteta.

Provedbom mjere osiguravaju se preduvjeti za kreiranje i implementaciju aktivnosti i programa HCK u vidu stvaranja sigurnog okruženja za rad s djecom.

2. PREVENCIJA

U cilju sprječavanja nastanka situacija tijekom provedbe aktivnosti HCK, a koje bi utjecale na mogućnost povrede prava djeteta, kao i u cilju sprječavanja nastanka situacija u kojima bi se djeca osjećala isključeno, povrijeđeno, diskriminirano, nelagodno i slično, preporuča se provođenje analize rizika i poduzimanje odgovarajućih preventivnih i zaštitnih mjera.

HCK će primijeniti načelo najboljeg interesa djeteta pri donošenju odluka ili provedbi postupaka koji utječu na dijete ili na djecu kao skupinu. Dodatno, u donošenju odluka koje se tiču djece preporučuje se primjena pristupa i metoda prilagođenih specifičnim potrebama djeteta. Poštujući pravo djeteta na izražavanje vlastitog mišljenja i pravo na integritet djeteta, tamo gdje je primjenjivo, potiče se na uključivanje djeteta u sukreiranje odluka koje se na njih odnose, sukladno temeljnim načelima Smjernica.

3. REAGIRANJE

U slučajevima sumnje na nasilje, zlostavljanje, iskorištavanje ili zanemarivanje djece, poduzet će se odgovarajuće mjere za zaštitu i podršku djece, prema Protokolu postupanja u slučaju povrede prava djeteta.

4. PRIJAVLJIVANJE

Radnici, volonteri, članovi i vanjski suradnici bit će upoznati s načinima prepoznavanja, prijavljivanja i reagiranja na svaki oblik nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja ili zanemarivanja djece te su dužni postupati sukladno Protokolu postupanja u slučaju povrede prava djeteta.

Provedba zaštitnih mjera

Kako bi se osigurala maksimalna zaštita djece, HCK poduzima sljedeće:

- **PROVJERA**

Za kandidate za zapošljavanje i volontiranje, koji će biti u izravnom kontaktu s djecom, HCK će pribaviti, uz suglasnost kandidata i volontera, posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije, a kandidat za zapošljavanje će dostaviti i uvjerenje da se protiv njega ne vodi kazneni postupak.

U provedbi aktivnosti HCK u kojima postoji izravni kontakt s djecom ne mogu sudjelovati radnici i volonteri, ukoliko se radi o:

- osobama kojima traje sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, obveznog liječenja od ovisnosti, obveznog psihosocijalnog tretmana, zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koja je u vezi rada s djecom, zabrane približavanja, uznemiravanja, uhođenja ili udaljenja iz zajedničkog kućanstva,

- osobama kojima traje sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi rada s djecom izrečena sukladno zakonu kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije,

- osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv osobne slobode, kaznenih djela protiv spolne slobode, kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece, osim ako je nastupila rehabilitacija sukladno posebnom propisu,

- osobama prema kojima je izrečena prekršajno pravna sankcija propisana zakonom kojim se uređuje zaštita od nasilja u obitelji.

Radnik sklapanjem ugovora o radu te volonter sklapanjem ugovora o volontiranju te sudjelovanjem u provedbi aktivnosti i programa HCK, prihvaćaju Smjernice te se ponašaju sukladno njihovim odredbama.

- **REDOVITI NADZOR I EVALUACIJA**

HCK provodi redoviti nadzor i evaluaciju rada svih radnika i volontera koji rade s djecom kako bi se osigurala kvaliteta i sigurnost pruženih usluga.

- **EDUKACIJA I OBUKA**

Svi radnici i volonteri HCK koji rade s djecom, odnosno sudjeluju u aktivnostima HCK u koje su uključena djeca, prolaze obveznu edukaciju o zaštiti djece.

HCK redovito organizira radionice i treninge u svrhu obnova i nadogradnje znanja na temu zaštite djece.

Obveze radnika i volontera HCK

Svi radnici i volonteri HCK odgovorni su za sprječavanje i prijavljivanje povrede prava djece u sklopu provedbe programa i aktivnosti HCK, a kako bi isto spriječili obvezni su poduzeti sljedeće:

- Osigurati sigurno okruženje za djecu: Osigurati da su sve aktivnosti i prostori u kojima borave djeca sigurni, nadzirani i u skladu s propisima.
- Poštovati prava i dostojanstvo djeteta: U svakom kontaktu s djecom, radnici i volonteri moraju postupati s poštovanjem i pažnjom, uz uvažavanje djetetovih potreba i granica.
- Prijaviti sumnju na bilo koji oblik kršenja prava: Ukoliko postoji sumnja potrebno je odmah reagirati i postupiti sukladno Protokolu postupanja u slučaju povrede prava djeteta.
- Proći obuku: Radnici i volonteri obvezni su sudjelovati u redovitim edukacijama o zaštiti djece.

Osoba za zaštitu djece

HCK imenuje osobu za zaštitu djece koja će, u suradnji s radnicima HCK, biti odgovorna za:

- promicanje svjesnosti i provedbu Smjernica za zaštitu djece u HCK,
- praćenje provedbe Smjernica i postupanja u slučaju potrebe zaštite djece,
- obuku o zaštiti djece i praćenje dobrih praksi
- praćenje zakonskih zahtjeva
- podršku i informiranje radnika HCK o pitanjima zaštite djece.

Ime i kontakt podaci osobe za zaštitu djece bit će jasno prikazani na stranicama HCK. Izvršni predsjednik HCK odnosno ravnatelj DCK posebnom Odlukom imenuje osobu za zaštitu djece.

Suradnja s vanjskim suradnicima i nadležnim tijelima

HCK od svih vanjskih suradnika očekuje pridržavanje temeljnih načela zaštite djece, kako bi se osiguralo da djeca koja su dio aktivnosti i programa HCK budu zaštićena od svih oblika nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja.

Ključne smjernice za sve vanjske suradnike:

- **PRIHVAĆANJE SMJERNICA**

Svi vanjski suradnici sklapanjem ugovora obvezuju se poštivati i pridržavati načela ovih Smjernica.

- **OBVEZA PRIJAVLJIVANJA**

HCK mora biti obavješten o bilo kakvoj sumnji, optužbi, uhićenju ili osudi vanjskog suradnika ili osobe u njegovom angažmanu, a koja se odnosi na nasilje, zlostavljanje, iskorištavanje ili zanemarivanje djece, odnosno drugu povredu prava djeteta, u sklopu provedbe aktivnosti HCK.

- **POSljedICE POVREDE SMJERNICA**

HCK neće surađivati s vanjskim suradnicima za koje se utvrdi da su oni ili njihove odgovorne osobe povrijedile prava djece, te zadržava pravo na raskid postojećih ugovornih odnosa.

- **POSTUPCI USKLAĐENOSTI**

HCK zadržava pravo provesti postupke revizije ili druge mjere kako bi se osigurala usklađenost s ovim Smjernicama.

Od svih vanjskih suradnika očekuje se suradnja i preuzimanje odgovornosti.

- **PROMICANJE MJERA ZAŠTITE DJECE**

Vanjski suradnici se potiču na aktivno promicanje mjera zaštite djece unutar svojih organizacija i projekata povezanih s HCK.

- **NEPOSTOJANJE PRAVOMOĆNIH PRESUDA**

HCK neće surađivati s pravnim subjektima u odnosu na koje postoji pravomoćna presuda zbog kaznenih djela počinjenih na štetu djeteta.

- ZABRANA DJEČJEG RADA I POŠTIVANJE RADNIH STANDARDA

Vanjski suradnici moraju osigurati da ne iskorištavaju dječji rad niti sudjeluju u prisilnom radu te poštivati sve lokalne i međunarodne standarde o radu djece i mladih. Ako postoji razlika između lokalnih i međunarodnih standarda, primjenjuje se onaj koji propisuje višu dob za rad.

- VAŽNOST ZAŠTITE PRAVA DJECE U POSTUPCIMA NABAVE

HCK usvojene mehanizme zaštite prava djece može ocjenjivati kao važan kriterij u postupcima nabave.

Prijavitelji u postupcima nabave izjavljuju za sebe i za gospodarski subjekt, da protiv njih osobno i gospodarskog subjekta nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za kaznena djela na štetu djeteta.

HCK usko surađuje s nadležnim tijelima, poput tijela nadležnog za socijalni rad, policije i obrazovnih institucija, kako bi osigurao pravovremenu i učinkovitu zaštitu djece.

Također, HCK surađuje s drugim nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom djece, s ciljem jačanja kapaciteta i osiguravanja bolje koordinacije.

Praćenje i evaluacija provedbe Smjernica

HCK će redovito pratiti provedbu Smjernica kroz:

- Godišnje evaluacije: provodi se redovita evaluacija implementacije mjera zaštite djece, uključujući pregled prijavljenih povreda prava djeteta i poduzetih radnji.
- Revizija Smjernica: Smjernice se revidiraju svakih nekoliko godina ili po potrebi, kako bi ostale usklađene s promjenama zakonodavstva i najboljim praksama u zaštiti djece.

Donošenje Protokola postupanja u slučaju povrede prava djeteta

Izvršni predsjednik HCK će u roku od 60 dana od donošenja ovih Smjernica donijeti Protokol postupanja u slučaju povrede prava djeteta.

Ravnatelj DCK će u daljnjem roku od 60 dana od donošenja Protokola postupanja u slučaju povrede prava djeteta, od strane izvršnog predsjednika HCK, donijeti Protokol postupanja u slučaju povrede prava djeteta u nadležnosti DCK.

Zaključak

Aktivnosti HCK namijenjene djeci te one u kojima djeca sudjeluju, doprinose razvoju empatije, solidarnosti i društvene odgovornosti kod djece te imaju neposredan utjecaj na razvoj cjelokupnog integriteta djeteta.

HCK je posvećen zaštiti djece u svim aspektima svog rada. Ove Smjernice osiguravaju da se svakom djetetu pruži sigurno i poticajno okruženje, uz strogo poštivanje zakonskih propisa i međunarodnih standarda. Kroz kontinuirano praćenje i poboljšavanje svojih politika i praksi, HCK nastoji osigurati najbolju moguću zaštitu za svu djecu s kojom dolazi u kontakt.

IZVRŠNI PREDsjedNIK
Robert Markt

KLASA: 230-04/25-14/2
URBROJ: 101-03-25-03
U Zagrebu, 23. lipnja 2025.

Literatura

1. IFRC SECRETARIAT: POLICY ON CHILD SAFEGUARDING. Preuzeto dana 11. veljače 2025. s mrežne stranice: <https://www.ifrc.org/document/child-safeguarding-policy>
2. Konvencija o pravima djeteta UN-a. Preuzeto dana 11. veljače 2025. s mrežne stranice https://pravamanjina.gov.hr/UserDocImages/arhiva/pdf/medjunarodni/konvencija_o_pravima_djeteta.pdf
3. NACIONALNI PLAN ZA PRAVA DJECE U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 2022. DO 2026. GODINE, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Preuzeto dana 11. veljače 2025. s mrežne stranice: <https://mrosp.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Socijalna%20politika/Dokumenti/Nacionalni%20plan%20za%20prava%20djece%20u%20Republici%20Hrvatskoj%20za%20razdoblje%20od%202022.%20do%202026.%20godine.pdf>
4. Nasilje nad djecom i među djecom (2012.). Bilić, V., Buljan – Flander, G., Hrpka, H. Naklada Slap. Jastrebarsko.
5. Obiteljski zakon (NN 103/15, 98/19, 47/20, 49/23, 156/23). <https://www.zakon.hr/z/88/Obiteljski-zakon>
6. PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJECE. Preuzeto dana 20. veljače 2025. s mrežne stranice: <https://zdravlje.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Programi,%20projekti%20i%20strategije/Protokol%20o%20postupanju%20u%20slu%C4%8Daju%20zlostavljanja%20i%20zanemarivanja%20djece.pdf>
7. Zakon o volonterstvu (NN 58/07, 22/13, 84/21). <https://www.zakon.hr/z/258/Zakon-o-volonterstvu>
8. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24). <https://www.zakon.hr/z/81/Zakon-o-za%C5%A1titi-od-nasilja-u-obitelji>
9. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti Republike Hrvatske (NN 46/2022). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_04_46_572.html
10. Smjernice za zaštitu djeteta. Preuzeto dana 21. veljače 2025. s mrežne stranice: <https://www.prs.hr/cms>
12. Pravila za zaštitu djece Pravobranitelja za djecu. Preuzeto dana 20. veljače 2025. s mrežne stranice: <file:///C:/Users/I/Modun/Downloads/Pravila-za-zastitu-djece--azurirano-prosinac-2023.pdf>
13. Smjernice za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama. Preuzeto dana 20. veljače 2025. s mrežne stranice: <https://fra-gimnazija-sinj.com/wp-content/uploads/2025/02/Smjernice-za-postupanje-s%CC%8Cškolskih-ustanova-u-sluc%CC%8Cajevima-ugroze-s-nez%CC%8Celjenim-posljedicama.pdf>
14. Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_11_132_2874.html